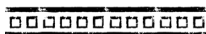

A SZERKESZTŐK ELŐSZAVA

Szent Márton kora egyik legnagyobb utazója volt, első nem mártír szentként megadatott neki a hosszú élet mellett, hogy kontinensünk jelentős részét beutazhatta. Pannóniából Itáliába, onnan Galliába vezetett útja, és egyéb utazásai során még számos európai területre eljutott. Életrajzírója, Sulpicius Severus híven dokumentálta utazásait, e szöveg nyomán, valamint számtalan helyi hagyomány révén életének fontosabb állomásai márványba vésve, megfestve vagy bronzba öntve a mai napig fennmaradtak. Szombathely, Pavia, Poitiers, Amiens, Tours, Trier, Candes vagy Párizs mellett a hosszú út kisebb állomásai is jól ismertek: ezrével találhatók Szent Mártonra utaló helynevek, plébániák, kutak, források vagy kövek, amelyek ha minden esetben nem is a híres savariai szent lábnyomát őrzik, de tiszteletének széles körű elterjedését mutatják. Szent Márton utazásainak sora nem ért véget halálával, hiszen holtteste is egy nevezetes utazás során érkezett el Tours-ba, majd az ereklyéi is nagy utat tettek meg: hol a viking támadók elől menekítették, hol a szent tisztelete jelül juttatták el azokat távoli tájakra – 1913-ban éppen Szombathelyre. Szent Márton népszerűségét a középkorban jól jelezte a Tours-ba irányuló zarándokok tömege, melyek nagysága a római és jeruzsálemi zarándoklatokhoz volt csak fogható.

2015. április 15-től 17-ig adott otthont Szombathely városa, amely ma is Szent Márton szülőföldjének vallja magát, a *Via Sancti Martini – Szent Márton útjai térben és időben* című nemzetközi konferenciának. A konferencia a mártoni, európai népeket összekötő – valódi és képletes – utakra, az utazók visszaemlékezéseire, a kultuszhelyekre és azok változásaira igyekezett felhívni a figyelmet a legújabb kutatások eredményeinek felhasználásával. A tudományos program fontos része volt a szent születésének 1600. évfordulója alkalmából megszervezett rendezvénysorozatnak, amelyet Szombathely Megyei Jogú Város és a Magyar Tudományos Akadémia Bölcsészettudományi Kutatóközpontjának együttműködése tett lehetővé. A konferencia szakmai előkészítésében különösen nagy részt vállaltak a Történettudományi Intézet kora újkori

témacsoportjának tagjai, akik – hasonlóan a konferencia többi előadójához – többéves vagy több évtizedes munkájuk eredményeit osztották meg a hallgatósággal. A rendezvény sikeres lebonyolításához nagy segítséget jelentett a Szombathelyi Egyházmegye, a Vas Megyei Kormányhivatal és a Vas Megyei Önkormányzat támogatása, amelyet ezúton is szeretnénk megköszönni.

Az örömteli eseményre emlékezve sem feledkezhetünk meg Koszta László kollégánkról, aki sajnos már a konferencián sem tudott részt venni, a kötet megjelenését pedig már nem érthette meg. A neves – nem mellesleg szombathelyi születésű – tudós Szent Márton középkori kultuszának egyik legkiválóbb hazai kutatója volt; a kötetet az ő emlékének is ajánlva szerkesztettük.

Szombathely, 2016 szeptemberében

A szerkesztők